

О С О Б Е Н О   М Н Е Н И Е

на съдията Димитър Гочев
по к. д. № 14/1997 г.

Намирам, че разпоредбата на чл. 3, ал. 1, т. 5 и 6 от Закона за достъп до документите на бившата Държавна сигурност противоречи на Конституцията на Република България по следните съображения:

В постоянната си практика още от самото му създаване Конституционният съд е утвърдил принципа за независимостта на съдебната власт, като един от съществените принципи на съотношението между конституционните органи в държавата.

Независимостта на съдебната власт се разбира като независимост на отделните органи, включени от Конституцията в тази власт от други конституционни органи по отношение на компетентността на тези органи назначаване и бюджетно финансиране.

Независимостта на съдебната система се разбира и като независимост на магистратите за осигуряване на възможността им да изграждат сами, без чуждо влияние, своето съдийско убеждение.

Независимостта на съдебната власт предполага преценката за нравствените качества на съдиите и прокурорите с оглед на тяхното назначаване, повишаване или понижаване в длъжност да се извършва от независимия орган на съдебната власт – Висшия съдебен съвет. Тази преценка не бива, от гледна точка на Конституцията и съобразно с възприетите от Конституционния съд принципи в досегашната му практика, да се извършва от орган на изпълнителната власт.

Затова включването на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд, както и прокурорите от главната

прокуратура в кръга на заемщите длъжности, за които комисията по чл. 4 от закона извършва проверка за принадлежност към Държавна сигурност е в нарушение на чл. 8 и чл. 117 от Конституцията.

Не е допустимо преценката за нравствените качества на посочените магистрати да се извършва от една комисия, която е част от изпълнителната власт.

Установяването на принадлежността на едно лице към бившата Държавна сигурност без съмнение представлява елемент от преценката за нравствените качества на магистрата. Тази проверка и установяване би трябвало да може да се извършва за магистратите от Висшия съдебен съвет.

Димитър Гочев

